

τότε λογίων φίλων του εἰς αἷς ὁ χρονογράφος παρ-
πέμπει. Τοῦτο δὲ ἐξ αὐτῶν τελευταῖον περὶ αὐτοῦ
ἔμαθον ὅτι κατήλθεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ ἐχρημά-
τισε μητροπολίτης Σμύρνης. Ταῦτα, καθ' ὅσον νῦν
μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων περίπου ἐτῶν, ἐνθυμοῦ-
μαι, ἤκουσα καὶ ἐπληροφορήθην περὶ τῆς ἐν Ὁξωνίᾳ
τῶν ἀνωτέρω κληρικῶν διατριβῆς ¹⁾. Ν. Δ.

Ἐν Αθήναις κατὰ Ἰανουάριον τοῦ 1871.

ΠΕΡΙ ΠΟΛΙΟΡΚΙΩΝ.

(Ἰδε φυλλ. 469.)

Πολιορκία τετάρτη Παρισίων μ. Χ. 1429.

Οἱ Παρίσιοι, οἵτινες ἀπὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν Ἀγ-
γλων ὑπέφερον μεγάλην τυραννίαν, δὲν ἐτόλμων νὰ
κηρυχθῶσιν ὑπὲρ Καρόλου τοῦ Ζ', ὅστις εἶχε στεφθῇ
ἐν Ῥημοῖς (Rheims). Ὁ βασιλεὺς ἀπεπειράθη νὰ
εἰσέλθῃ εἰς τὴν πρωτεύουσιν ἀκολουθούμενος παρ'
ὄλου τοῦ στρατοῦ. Πάντα τὰ περίχωρα ὑπεδέχθησαν
αὐτὸν μετὰ μεγίστου ἐνθουσιασμοῦ, κατέλαβε δὲ
τὸν Ἅγιον Διονύσιον, τὴν La Champelle, Aubervil-
liers καὶ Montmartre. Οἱ στρατηγοὶ αὐτοῦ ἐλπίζον-
τες εἰς τὰς συνεννοήσεις αἷς εἶχον μετὰ τῆς πόλεως,
ἀπεφάσισαν νὰ ἀποπειραθῶσιν ἐφοδὸν τὴν Κυριακὴν,
8 Σεπτεμβρίου 1429 καὶ πλησιάσαντες εἰς τὴν πό-
λιν τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, ἔδειξαν ὅτι σκοπὸν εἶχον
νὰ πείσωσι τοὺς Ἀγγλους ὅτι θὰ προσέβαλλον τὴν

¹⁾ Εἰς τὰ ἀνωτέρω προσθετέαι καὶ αἱ ἐξῆς σημειώσεις, χο-
ρηγηθεῖσαι εὐμενῶς ὑπὸ τοῦ σοφοῦ ἡμῶν φίλου Σοφοκλέους Οἰ-
κονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων.

1630. Ναθαναὴλ Κανόπιος σύγγελος Κυρίλλου τοῦ Λουκά-
ριως Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, ἤματι τῆς 12' αἰῶνι,
ἐγεννήθη εἰς τὴν νῆσον Κρήτην· ἀφ' οὗ διέτριψε τινὰς χρόνους
εἰς τὴν Ἀγγλίαν ὑπῆγεν ὕστερον ἐκεῖθεν εἰς τὸ Ἀμστερδαμ.
Οὗτος ἀπατηθεὶς ὑπὸ τῶν δωρῶν καὶ ὑποσχίσεων τῶν Ὁλλαν-
δῶν ὑποσχίθη νὰ μεταφράσῃ τὰς Θεολογικὰς εἰσηγήσεις Ἰω.
τοῦ Καλδίνου εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς διάλεκτον, καὶ οὕτως νὰ
εἰσάγῃ τὸν Καλδινισμόν εἰς τὴν Ανατολικὴν Εκκλησίαν, ἃν ὁ-
μως ἐτελείωσε τὴν ὑπόσχισίν του μοι εἶναι ἄδελον. Ἰδε τὸν
Ἀλλάτιον ἐν τῷ περὶ διηγετικῆς συμφωνίας τῆς Ἀνατολ. καὶ
Δυστ. Εκκλ. στήλῃ 1020. Ζαβίρας ἐν τῇ ἀνεκδότῳ Νεφ Ἑλ-
λάδι, σωζομένη ἐν τῇ ἐνταύθα ἑθν. Βιβλιοθήκῃ.

«Et ponce tandem, dum huc scribo, Nathanaëlem quodam
Canopium Gratensem, Syncellum Cyrilli Lucaris, post aliquot
annos in Anglia exactos, Amstelodamum venisse, a fide di-
gnis hominibus accipere, potestatem a prioribus pecunias, offe-
rentemque se ad introducendam in Orientem Calvinismum,
eoquo fine ad reddendas Græcæ Institutiones Calvinii. Si ex
aliis argumenta petenda sunt, Nathanaël ipse in Calvinismo
propagando proficiet, homo nullus pretij, et aurum tantum-
modo sub speciosæ Syncelli titulo mandicans. Si Institutiones
Calvinii Græce reddat; patet hoc incommode Ecclesiæ Græcæ
faciet etc. A. Latij De Ecclesiæ Occident. et Orient. perp. consen-
sione. L. III c. 8 p. 1020 — 31. Ἐγραψον ὁ Κανόπιος τὸν
βίον Κυρίλλου τοῦ Λουκάριως βλ. Hottingeri Analecta Histo-
rico-theologica. p. 564.»

πόλιν κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος· ἐνταυτῷ πολυάριθμον ἀ-
πόσπασμα παρουσιάσθη ἔμπροσθεν χρακώματος, τὸ
ὁποῖον ὁ ἐχθρὸς εἶχε χαράξει πρὸ τῶν ὀχυρωμάτων
τοῦ χοιροπωλείου, ἐφ' οὗ ἐκτίσθη τὸ τμήμα τὸ ὀ-
νομαζόμενον La Butte-Saint Roch, καὶ τὸ ἐκυρίευ-
σαν ἀμέσως· ἐνῷ δὲ οἱ Ἀγγλοι, ὀδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ
ἀρχιεπισκόπου de Théroutanne, τοῦ L'Île-Adam,
Créqui καὶ Bonneval, ἔδραμον πρὸς τὸ προσβληθὲν
μέρος, φωναὶ πολυάριθμοι ἠκούσθησαν εἰς τὰ διά-
φορα τμήματα τῆς πόλεως, σκοπὸν ἔχουσαι νὰ φοβί-
σωσι τὸν λαόν. — «Ἐχάθημεν! ἐχάθημεν! Οἱ βασι-
λικοὶ ἐκυρίευσαν τὴν πόλιν μας. Ἐκαστος αἷς σωθῇ
ὡς δύναται.» Τὸ τέχνασμα τοῦτο ἔφερε τὸ ἀποτέ-
λεσμα τὸ ὁποῖον οἱ Ἀγγλοι προσεδόκων· ὁ λαὸς κα-
τάβληθεις, ἔδραμεν ἐντὸς τῶν οἰκιῶν, καὶ ἀπελευ-
θέρωσε τοὺς Ἀγγλους ἀπὸ τῶν ὑπονομιῶν τὰς ὁποίας
εἶχον συλλάβει. Οἱ δὲ βασιλικοὶ βλέποντες ὅτι ὁ
λαὸς οὐδὲν κίνημα ἔκαμεν ὑπὲρ αὐτῶν, ἐθεώρησαν
φρόνιμον νὰ ὑποχωρήσωσιν. Ἡ Ἰωάννα δ' Ἄρκ, ἥτις
ἐνώθη μετὰ τὸν στρατὸν, αἰφνης ἐνθουσιᾶ αὐτὸν διὰ τῆς
παρουσίας τῆς· συνειθισμένη οὕσα ἕνεκα τῶν νικῶν
τῆς νὰ μὴ ἐνδίδῃ ποτὲ, δὲν συγκατένευε νὰ ἐγκα-
ταλείψῃ τὴν πολιορκίαν, καὶ ἐπέμενεν εἰς τὸ νὰ πλη-
ρώσῃ τὸ χρακώμα ὑπὲρ ἑγμένην ὕδατος, καὶ τοῦ
ὁποίου τὸ βάθος δὲν ἐγνώριζεν. Ἐζήτην ἀδιακώ-
πως νὰ τῇ φέρωσι δέρματα ὅτε ἐπληρώθη ὑπὸ βέ-
λους εἰς τὸν μηρόν. Ἀναγκασθεῖσα ὑπὸ τοῦ πόνου
τῆς πληγῆς καὶ τοῦ αἵματος τὸ ὁποῖον ἀφθόνως
ἔρρεε νὰ ζητήσῃ ἄσυλον ὀπισθεν λόφου τινός, ἔμει-
ναν ἐκεῖ μέχρι τῆς ἐσπέρας, ὅτε ὁ Δούξ τοῦ Alençon
κατῴρθωσεν ἐπὶ τέλους νὰ τὴν ἀναγκάσῃ νὰ ἐπι-
στρέψῃ εἰς St-Denis. Ὁ Κάρολος πιστεύων ὅτι ἦτο
ἀδύνατον νὰ κυριευθῶσιν οἱ Παρίσιοι, ἐνόμισε καλ-
λίτερον νὰ ὑποχωρήσῃ· ὁ στρατὸς τοῦ ἀνεχώρησε
ταχέως καὶ ὑπῆγεν πρὸς Lagny-sur-Marne, τὸ ὁ-
ποῖον ἀμέσως ἐκηρύχθη ὑπὲρ αὐτοῦ.

Πολιορκία Πέμπτη μ. Χ. 1465.

Ὁ Δούξ τοῦ Βερρόν, ἀδελφὸς τοῦ Λοδοβίκου τοῦ
ΙΑ', γενόμενος δεκαεξαετῆς ἔδραπέτευσεν ἀπὸ τὴν
αὐλὴν καὶ ἐνώθη μετὰ τὸν Δούκα τῆς Βρετανίας ἐπὶ
σκοπῷ νὰ ἐτοιμάσῃ ἐπανάστασιν, ἥτις θ' ἀπέβαινε
εὐνοϊκὴ εἰς αὐτόν. Οἱ ἐξ αἵματος πρίγκηπες καὶ οἱ
εὐγενεῖς, οἵτινες ζητοῦντες περίστασιν νὰ πολεμή-
σωσι τὸν Βασιλέα, ἔκαμον ἀμέσως προκηρύξεις
δι' ὧν προσεκάλουν πάντας τοὺς εὐγενεῖς καὶ πάν-
τας τοὺς ἀγαθοὺς πολίτας «νὰ λάβωσι τὰ ὀ-
πλα, καὶ νὰ ἐλευθερώσωσι τὸν δυστυχῆ τυραννού-
μενον λαόν.» Ἡ εὐπρεπὴς αὕτη πρόφασις ἔδωκεν εἰς
τοὺς ἐπαναστάτας τὸ ὄνομα «Συμμάχια διὰ τὸ
καλὸν τοῦ λαοῦ.» Οἱ πρίγκηπες ταχέως εὐρέθησαν
ἐπὶ κεφαλῆς σημαντικοῦ στρατοῦ, καὶ θέλοντες νὰ
ἀρχίσωσι δι' ἐνδόξου πράξεως ἱκανῆς νὰ ἀνυψώσῃ
τὴν στάσιν, ἀφοῦ ἐκυρίευσαν μικράς τινες θέσεις,
ἀπεφάσισαν νὰ κάμωσι γενικὴν ἐφοδὸν ἐναντίον τῆς
πρωτεύουσας. Ἀλλ' οἱ Παρίσιοι ἦσαν ἄριστα ὀχυρω-
μένοι, ὥστε ἡ ἐπιτυχία τοιαύτης ἀποπείρας δὲν ἦτο
πιθανή. Ὁ Κόμης τοῦ Charolais, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἐ-

παναστάσεως, έτοποθέτησε τὸν στρατὸν ὡς πρὸς μάχην οὐχὶ μακρὰν τῶν ὀχυρωμάτων, νομίζων ὅτι οὕτω θὰ ἡλάττω τὸν ζήλον καὶ τὴν πίσιν τῶν κατοίκων, ἀλλ' οὐδὲν ἐκλόνησεν αὐτούς. Ὁ ἀρχιστράτηγος de Rohan ἔκκευεν ἑξοδὸν, καὶ δὲν ἐπέστρεψεν εἰμὴ ἀφοῦ ἐπολέμησε μακρῶς καὶ ἐπιτυχῶς. Μετὰ τινὰς ἡμέρας ὁ ἐχθρὸς προσέβλεπε τὸ τμήμα τοῦ Ἀγίου Λαζάρου τοῦ ὁποίου τὰ ὀχυρώματα πρὸ ὀλίγον ἐνέδιδον· φθάσας ὅμως ἡ ἐθνοφυλακὴ γενναίως ἀπέκρουσε τοὺς στασιαστὰς, οἵτινες, προσβαλλόμενοι ἐνταυτῷ καὶ ὑπὸ τῶν πυροβόλων τῶν τειχῶν, ἀνεχώρησαν ἀτάκτως.

Ἡ μάχη τοῦ Montlhéry διέκοψε πρὸς καιρὸν τοὺς σκοποὺς τῶν ἡγεμονοπαίδων. Ἀλλὰ μόλις ἡ περίφημος ἐκείνη διαφορὰ ἐτυμβιεύσθη, καὶ ὁ κόμης τοῦ Charolais ἔκκευε νέας ἀποπειράς κατὰ τῆς πρωτεύουσας. Οἱ ἀναγκῶσται θὰ ἐννοήσωσι κάλλιστα τὴν τολμηρίαν καὶ τὴν ἐπιμονὴν τῶν προσβολῶν τοῦ κόμητος, ὅταν ὑπενθυμίσωμεν αὐτοῖς ὅτι ἦτο υἱὸς τοῦ δουκὸς τῆς Βουργουνδίας, καὶ ὅτι ἐγένετο μετέπειτα γνωστὸς ὑπὸ τὸ ἐπώνυμον «Κάρολος ὁ τολμηρὸς.» Ἐπειδὴ δὲ οἱ βασιλικοὶ ἦσαν κύριοι τοῦ St-Cloud καὶ τοῦ Charenton, ὁ ἀρχηγὸς τοῦ ἐχθρικοῦ στρατοῦ κατεσκεύασε γεφύρας ἐκ πλοίων καὶ πύλων τοὺς ὁποίους ἔδесαν ὁμοῦ, δι' ὧν ὁ στρατὸς διέβαινε τὸν Σηκουάναν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν. Τοιοῦτοτρόπως περιεκύκλωσεν ὅλον τὸ βόρειον μέρος τῶν περιχώρων τῶν Παρισίων, ἀπὸ St-Cloud μέχρι Charenton, τὰ ὁποῖα ἐκυρίευσαν ἄνευ κόπου. Λοδοβίκος ὁ ΙΑ' καὶ ὁ στρατὸς τοῦ ἦσαν ἐσρατοπεδευμένοι εἰς τὸ μεσημβρινὸν μέρος. Ἡ ἀπώλεια τοῦ Charenton θὰ ἐπροξένει μεγάλην βλάβην, διότι τροφίμα δὲν θὰ εἰσέρχοντο πλέον, ἀλλὰ εἶχον λάθει τὰ μέτρα των μετὰ τοσαύτης προνοίας, ὥστε καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς πολιορκίας οὐδεμίαν ἔλλειψιν τροφῆς ἠσθένθησαν. Οἱ ἡγεμονόπαιδες ἠθέλησαν κατ' ἀρχὰς νὰ συνθηκολογήσωσιν, ἀλλὰ δὲν ἐπέτυχον, καὶ τὰ δύο μέρη ἐπανέλαβον τὰς ἐχθροπραξίας. Καθ' ἡμέραν ἐγίνοντο ἑξοδοί, καὶ αὗται αἱ μάχαι ἦσαν πάντοτε εὐνοϊκαὶ πρὸς τὰ βασιλικά στρατεύματα. Καὶ τοῦτο ὠφείλετο κυρίως εἰς τὰ ὠραία φῶλον τῆς πρωτεύουσας, «διότι οἱ πολεμισταί,» λέγει ὁ Φίλιππος de Commines, «ἔβλεπον ἀδιακόπως τὰς κυρίας, καὶ εἶχον μεγάλην ἐπιθυμίαν νὰ δείξωσιν εἰς αὐτὰς τὴν ἀνδρείαν των.» Ὁ ἐχθρὸς εἶχε τοποθετήσει τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν εἰς Bercy, τὸ ὁποῖον τότε ὠνομάζετο «La Grange aux Merciers.» Ἡναγκάσθησαν ὅμως νὰ ὀπισθωχωρήσωσι, καὶ νὰ ὑπάγωσιν εἰς Conflans ὅπου ἦτο τὸ γενικὸν στρατόπεδον τοῦ κόμητος Charolais. Ὁ βασιλικὸς στρατὸς ἦτο εἰς τὴν ἀπέναντι ὄχθην τοῦ Σηκουάνα. Πλήθος κανονοστοιχιῶν ἐμπόδιζον τὸν ἐχθρὸν νὰ πλησιάσῃ. Οἱ συμμαχοῦντες πρίγκιπες ἠθέλησαν νὰ κατασκευάσωσι γέφυραν ἐκ πλοιαρίων εἰς τὸν ποταμὸν ἀπέναντι τοῦ Port-à l'Anglais. Ὁ βασιλεὺς ἀμέσως ἀνήγειρε προπύργιον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου τὸ πυροβολικὸν ἐξέκοντιζον ἀδιακόπως θανατηφόρους βολὰς ἐμπόδιζεν αὐτοὺς νὰ προχωρήσωσιν. Ἐν ταυτῷ Νορμαν-

δὸς τις τοξότης τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἡ ἱστορία ἔπρεπε νὰ διατηρήσῃ, ῥιφθεὶς εἰς τὸν Σηκουάναν, ἔφθασε μέχρι τῆς κεφαλῆς τῆς γεφύρας καὶ ἀποκόψας τὰ σχοινία ἐγκατέλειπεν αὐτὴν εἰς τὸ ῥεῦμα. Ἡ σειρὰ αὐτὴ τῶν δυστυχῶν ἠνάγκασε τὸν ἀρχηγὸν τῆς συμμαχίας νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς διακοπεύσας διαπραγματεύσεις, καὶ τέλος μετὰ πολλὰς συζητήσεις καὶ ἀργοπορίας συνθήκη εἰρήνης ὑπεγράφη εἰς Conflans, ἥτις ἀπελευθέρωσε τοὺς Παρισίους ἀπὸ τῶν πολιορκητῶν. Ἡ πρωτεύουσα ἡρμήνευσε τὴν ἀγαλλίεσιν αὐτῆς διὰ λαμπρῶν ἐορτῶν. Ὁ δὲ βασιλεὺς θέλων νὰ ἀνταμείψῃ τὴν πίστιν αὐτῆς ἐπεκύρωσε πάντα τῆς τὰ δικαιώματα· ἐτίμησε δὲ διὰ τῆς παρουσίας του τὸ δοθὲν ἐν τῇ Νομαρχίᾳ συμπόσιον, εἰς ὃ προσεκλήθησαν πολλοὶ πολῖται μετὰ τῶν συζύγων αὐτῶν, παρακαθήσαντες εἰς τὴν αὐτὴν τράπεζαν μετὰ τοῦ μονάρχου, τῶν ἡγεμονοπαίδων καὶ τῶν εὐγενῶν.

ΑΠΟΛΟΓΟΙ.

(Συνέχ. Ἰδε φυλ. 498.)

Γ'.

ΤΟ ΑΓΡΙΟΝ ΑΓΘΟΣ.

Εἰς καρποφύλλων δέσμην ἄνθος ἄγριον ἐτέθη.

Ἄλλὰ τίς — μετ' οὐ πολὺ

Ἐκ τῆς εὐωδίας τούτων αἴφνης εὐσμιον εὐρέθη.

— Συναγχοστροφὴ τιμὴ πάντα νέον ὠφελεῖ.

Δ'.

ΛΥΚΟΣ ΚΑΙ ΧΕΛΩΝΕ.

«Εἶσαι δύστηνος, Χελώνη,» μετὰ χλεύης εἶπε λύκος.

— Διατί μὲ ταλανίζεις; — Μετὰ κόπων, φεῦ! μυρίων

Φέρεται, ὅπου ὑπάγεις, ὁ βαρύτατός σου οἶκος!

— Οὐδὲν ἕαρος, φίλε, δίδει τὸ ὠφέλιμον φορτίον.

Ε'.

ΛΕΩΝ ΚΑΙ ΑΡΚΤΟΣ.

«Νὰ διαβιδάσω ἄφες, ἔλεγε πρὸς ἄρκτον λέων,

«Διὰ τῆς στενῆς ὁδοῦ σου ἕνα στρατεύμα' μου νέον.»

«Δὲν σ' ἀφίνω,» ἀπεκρίθη, κ' εἰς τὸ ἄντρον τῆς εἰσέβη.

Τί δὲ ἐπραξεν ὁ λέων; — χωρὶς ἄδειαν διέδω.

Ζ'.

ΛΑΜΠΡΙΣ ΚΑΙ ΟΦΙΣ.

Λαμπυρίδα κατὰ τύχην ὄφεις βλέπει ὑπὸ δένδρον,

Κ' εἰς τὸ ρηθὸς τῆς ἐμπήγαι τὸ φαρμακερὸν του κέντρον.

«ὦ φονεῦ!» κραυγάζει αὐτὴ «διατί μὲ ἀφανίζεις;»

Ἀποκρίνεται: — «Φωτίζεις.»

Ζ'.

ΣΠΙΝΟΣ ΚΑΙ ΣΤΡΟΥΘΙΟΝ.

«Ἐντροπή σου! τὴν ἡμέραν συνελήφθης εἰς παγίδα!

«Ποῦ τὰ ὄμματά σου εἶχες;» εἶπε σπῖνος εἰς στρουθίον.

Καταπτάς ἱεράς ὅμως τὸν ἀρπάζει παρ' ἐλπίδα.

— Εἰς τὰς συμφορὰς δὲν πρέπει νὰ γελᾷ τις τοῦ πλησίον.